

Bandırma

Bandırma'nın içinde bulunduğu bölgede yapılan kazı ve araştırmalardan, bu alanda M.Ö. 6. Bin yılının ortalarına uzanan Neolitik ve 5. Bin yılının sonlarına uzanan Kalkolitik yerleşmelerin olduğu tespit edilmiştir.

M.Ö. 4000 yıllarında bölgede Yortan kültürünü ve M.Ö. 3000' li yıllarda ilk Tunç çağı ile birlikte bölgede Troia kültürü ile paralellik taşıyan yerleşmelerin varlığı görülmektedir. M.Ö. 2000 başlarında yörede bilinmeyen nedenlerle yerleşmelerin azaldığını görüyoruz. Daha sonra Demir Çağı (M.Ö. 1200 – 525) ile birlikte Bandırma bölgesinin belirgin bir şekilde yeniden önem kazandığını, Antik Ege'den ve Balkanlar'dan Anadolu'ya göçlerin olduğunu ve yörenin yeni kültürlerle tanıştığını anlıyoruz.

Amphoraların sergilendiği gemi kesiti(Arkeoloji Müzesi)

M.Ö. 2000 yılı sonlarından bölgenin Osmanlı egemenliğine girinceye kadar ki dönem içerisinde bölgede büyük bir kültür mozaiğinin yaşandığını, Frigler'in, Lidyalılar'ın, Mysialılar'ın, Traklar'ın, Persler'in, Makedonlar'ın Roma ve Bizanslılar'ın etkili oldukları anlaşılmaktadır.

M.Ö. 550 – 334 yıllarında Persler'in egemenliğinde kalan bölge Daskyleion'da bulunan Pers (Akhaemenid) Satraplığı (Genel Valilik) nedeniyle çok önem kazanmıştır.

Büyük İskender'in M.Ö. 334 yılında Persler'i yenmesiyle bölge, Makedonyalılar'ın eline geçmiş, sonraki yıllarda Türkler'in eline geçinceye kadar Roma ve Bizans yönetiminde kalmıştır.

Bandırma'ya Türkler'in girişi ise Anadolu'da ilk Türk Devletini kuran Kutalmışoğlu Süleyman Bey'in 1076 yılında Kyzikos'la birlikte Aydıncık ve Bandırma'yı fethetmesiyle gerçekleşmiştir. 1106 yılında Selçuklu Sultanı 1. Kılıçarslan'ın vefatı sonrası bölge tekrar Bizans egemenliğine geçmiştir. 1115 yılında Bölgeye hücum eden Türkler Bursa ve Apollonia'yı alarak Kyzikos ve Panormos üzerine yürümüşler, ancak Haçlılar'ın ardı arkası kesilmeyen akınları karşısında geri çekilmişler bölge Bizans egemenliğinde kalmıştır.

12. yüzyılın sonlarında Selçuklu uç Beyleri egemenliklerini ilan etmişler, Bandırma'da Karesi Beyliği'nin himayesine girmişler. Merkezi Balıkesir olmak üzere Bölgeyi idare eden Karesi Bey daha sonraları Marmara ve Çanakkale sahillerini, Karabiga ile birlikte bazı şehirleri eline geçirmiştir.

Türkler'in bölgedeki hakimiyetinden çekinen Bizanslılar Anadolu'da Türk Beylerinin ilerleyişini durdurmak için İspanya'dan Katalanlar adıyla bilinen paralı askerler getirerek Kyzikos'a yerleştirmişlerdir.

Bir süre Aydıncık ve Hüdavendigar'a bağlı olan Bandırma 16. Yüzyılın 2. yarısında Galata Kazası Kapıdağ Nahiyesine bağlanmıştır.

Bandırma'nın o yıllardaki gelişmesinde Padişah'ın Dergah-ı Ali çavuşlarından Haydar Çavuş' un Bandırma'ya yerleşmesi önemli bir etken olmuştur. Bazı kaynaklarda Bandırma'ya sürgün olarak gönderildiği belirtilen Haydar Çavuş, sahilde kendi adını taşıyan bir cami, medrese, hamam, beş ev, on dükkan yaptırmıştır. Bu eserleri vakıf olarak Bandırma'ya bırakan Haydar Çavuş'un bundan sonraki yaşamı konusunda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Bandırma, 1830 yılında Erdek ilçesi Kapıdağ bucağına bağlanmış, Tanzimata kadar voyvodalıkla idare edilen Bandırma Tanzimatın ilanından sonra gerçekleştirilen idari yapılanmadan sonra Erdek ilçesine bağlı bir bucak olmuştur.

1874 yılında büyük bir yangın geçiren Bandırma'nın tamamına yakını bu yangında harap olmuştur. Yangın sonrası Bandırma kısa zamanda yeniden onarılmış, Haydar çavuş camii de on bir yılda kagir olarak yeniden yapılmıştır.1876- 1878 Osmanlı- Rus savaşı sonunda, Kırım ve Romanya'dan göç eden Tatarlar'ın Bandırma'ya yerleştirilmesi şehirde bir canlanmaya ve nüfusunun artmasına neden olmuştur. Bu gelişmeler sonrası Bandırma, 1878 yılında Karesi Sancağı'na (Balıkesir) bağlı bir ilçe merkezi haline getirilmiştir.

Bandırma'nın yüzölçümü 690 km2 olup, denizden yüksekliği 1 metre ile 764 metre arasında değişmektedir. İlçenin kuzeyinde yer alan ve kendi adıyla anılan körfezin uzunluğu 31 km'dir.Bandırma, önemli bir liman kentidir. İstanbul, Bursa ve İzmir illerinin ortasında Güney Marmara'nın en önemli kentlerinden biridir.

Bandırma ilçesi, gelişmişlik bakımından Balıkesir ili içinde merkez ilçenin önünde birinci sırada. Türkiye genelinde 858 ilçe arasında 30.sırada yer almaktadır. İl olabilecek ilçeler arasında Bandırma 87 ilçe içinde beşinci sırada bulunmakta ve il yapılması gereken ilk üç ilçe arasında yer almaktadır.

Coğrafi konumu itibariyle Bandırma Ekonomik faaliyetlerin gelişimi açısından uygun koşullara sahiptir. Bandırma Limanının önemli bir deniz ulaşım merkezi olmasının temel nedenlerinden biri , Kapıdağ Yarımadası'nın fırtınaları engellemesidir. Ayrıca arazi yapısının ulaşımı Kolaylaştırıcı nitelikte olması bandırma açısından bir avantaj olarak değerlendirilebilir.

(Bandırma Limanından Görüntü)

(Atatürk Parkı)

İlçenin en yüksek dağı, doğusunda yer alan 764 metre yüksekliğindeki Karadağ'dır. İlçenin kuzeyinde yer alan Kapıdağ ise Bandırma ve Erdek Körfezi ile çevrelenmiş bir yarımadadır.

Eskiden kıyıya oldukça yakın bir ada durumunda olan Kapıdağ, sonradan kara ile birleşerek, bir yarımada şeklini almıştır.

Bandırma Körfezinin 15 km. güneyinde bulunan Kuş Gölü'nün yüzölçümü 164 km2'dir. Ortalama derinliği 2-3 metre olan Kuş Gölünün en derin yeri yaklaşık 4 metredir.

(Bandırma Arkeoloji Müzesi'nin dıştan bir görünümü)

Kharitler (İlham Perileri)

Bandırma, sahip olduğu kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım olanakları ile, ulaşımı oldukça kolay bir yerleşim birimidir. Karayolu ile; Balıkesir üzerinden Ege'ye ve güneye, Bursa üzerinden tüm Anadolu'ya ve İstanbul'a, Çanakkale üzerinden de Trakya'ya, kısaca yurdumuzun her yanına rahat ulaşım olanağı olan bir kenttir.

Denizyolu ulaşımında da Bandırma, son derece rahat bir konumda bulunmaktadır. Gelişmiş ve donanımlı limanı ile Marmara Bölgesinin giriş kapısı özelliğini taşımaktadır. 1998 yılında başlatılan İstanbul-Bandırma arasındaki hızlı feribot (araç + yolcu) ve deniz otobüsü (yolcu) seferleri, Bandırma – İstanbul ulaşımına büyük kolaylık getirmiştir. Yaz aylarında karşılıklı altı seferin üzerine çıkan yoğun taşıma programı ile, iki saat gibi kısa bir zamanda, üstelik rahat bir yolculukla İstanbul'a ulaşmak mümkündür.

Demiryolunu tercih edenler için ise; her gün yapılan Bandırma – Balıkesir - İzmir arasındaki düzenli tren seferleri, farklı bir ulaşım alternatifi sunmaktadır.

Deniz yolu ulaşımı ile Marmara'yı Ege' ye ve Akdeniz'e bağlayan İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş. Bağlı deniz otobüsleri periyodik olarak seferler yapmaktadır. Bandırma İstanbul arası 62 deniz mili olup yaz sezonunda sefer sayıları değişmektedir.

Demir yolu ulaşımı olarak İlçemizden Balıkesir, Akhisar, Manisa, İzmir'e gitmek üzere karşılıklı olarak Tren seferleri yapılmaktadır.